

(๒๓)

คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๖/๒๕๖๓

เรื่องพิเคราะห์ที่ ๑๔/๒๕๖๒

วันที่ ๓๐ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { ศาลแขวงพระนครใต้ ผู้ร้อง
- ผู้ถูกร้อง

เรื่อง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๖/๓ มาตรา ๒๒๗ และมาตรา ๒๒๗/๑
ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๔ และมาตรา ๒๙ วรรคสอง หรือไม่

ศาลแขวงพระนครใต้ส่งคำโต้แย้งของจำเลยที่ ๒ (นายจिरพันธ์ ศรีปัญญากุล) ในคดีหมายเลขคำ
ที่ อ ๔๓๙/๒๕๖๑ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒
ข้อเท็จจริงตามหนังสือส่งคำโต้แย้งของจำเลยที่ ๒ และเอกสารประกอบ สรุปได้ดังนี้

นายสมชาย พิงศิลป์ เป็นโจทก์ ยื่นฟ้องนางรัชณี กาญจนวิเศษ ที่ ๑ และนายจिरพันธ์
ศรีปัญญากุล ที่ ๒ เป็นจำเลยต่อศาลแขวงพระนครใต้ ในความผิดอาญาฐานปลอมเอกสารและ
ใช้เอกสารปลอมว่า จำเลยทั้งสองเป็นสามีภริยาและเคยเป็นตัวแทนขายประกันของบริษัทอเมริกัน
อินเตอร์แนชชั่นแนล แอสซัวร์นส์ จำกัด (บริษัท เอไอเอ จำกัด) ต่อมาวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๖
จำเลยทั้งสองร่วมกันกรอกข้อความอันเป็นความเท็จลงในใบคำขอเอาประกันชีวิตแล้วนำไปยื่นต่อบริษัท
เอไอเอ จำกัด เพื่อแสดงว่าโจทก์ซึ่งเป็นบิดาของเด็กชายธนชัย พิงศิลป์ และเด็กหญิงรสิตา พิงศิลป์
สมัครใจซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิตให้แก่บุตรทั้งสอง โดยที่โจทก์เพียงแต่ลงลายมือชื่อไว้ในเอกสาร

- ๒ -

แบบฟอร์มของบริษัทเพื่อขอรับเงินประกันชีวิตของภริยาของโจทก์ที่เสียชีวิตเท่านั้น โดยจำเลยทั้งสองร่วมกันชำระเงินค่ากรมธรรม์ประกันชีวิตแทนโจทก์ทั้งที่โจทก์มิได้ร้องขอ แล้วมาเรียกเก็บเงินจากโจทก์ แต่โจทก์ปฏิเสธ เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๖ จำเลยทั้งสองร่วมกันทำบันทึกข้อความอันเป็นเท็จยื่นต่อบริษัท เอไอเอ จำกัด เพื่อแสดงว่าโจทก์ประสงค์ยกเลิกการซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิตของบุตรทั้งสอง และบริษัทคืนเงินโดยส่งจ่ายเช็คระบุชื่อโจทก์เป็นผู้รับเงิน จำเลยทั้งสองนำเช็คดังกล่าวมาให้โจทก์ลงลายมือชื่อสลักหลังเพื่อจำเลยทั้งสองนำไปเรียกเก็บเงิน แต่โจทก์ไม่ยินยอม การกระทำของจำเลยทั้งสองทำให้โจทก์เสียหาย ทำให้บริษัท เอไอเอ จำกัด หรือบุคคลอื่นหลงเชื่อว่าเอกสารที่จำเลยทั้งสองทำขึ้นเป็นเอกสารที่แท้จริงของโจทก์ ในวันนัดไต่สวนมูลฟ้อง โจทก์ไม่มาศาล ทนายโจทก์มาศาลและอ้างตนเองเป็นพยานเข้าเบิกความต่อศาล ศาลมีคำสั่งประทับฟ้อง

จำเลยที่ ๒ ได้แย้งว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๖/๓ มาตรา ๒๒๗ และมาตรา ๒๒๗/๑ ซึ่งห้ามมิให้ศาลรับฟังพยานบอกเล่าและห้ามศาลพิพากษาลงโทษจำเลยจนกว่าจะแน่ใจว่ามีการกระทำผิดจริงและจำเลยเป็นผู้กระทำผิดนั้น การซึ่งนำพยานบอกเล่าต้องกระทำด้วยความระมัดระวัง และไม่ควรเชื่อพยานหลักฐานนั้นโดยลำพังเพื่อลงโทษจำเลย แต่การที่บทบัญญัติดังกล่าวมิใช่บทบังคับเด็ดขาด ยังให้ศาลใช้ดุลพินิจวินิจฉัยซึ่งนำพยานหลักฐานทั้งปวงแล้วนำพยานบอกเล่ามาประกอบสำนวนคดีได้ ในคดีนี้ศาลจึงรับฟังทนายโจทก์ซึ่งเป็นพยานบอกเล่าแล้วมีคำสั่งประทับฟ้อง ซึ่งหากจำเลยทั้งสองไม่มีเงินประกันตัวหรือไม่ได้รับการช่วยเหลือจากกองทุนยุติธรรมจะต้องถูกควบคุมตัวและถูกจำกัดเสรีภาพ บทบัญญัติดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อหลักนิติธรรม หลักความเสมอภาคและเสรีภาพของบุคคล และหลักการสันนิษฐานว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิดในคดีอาญาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๔ และมาตรา ๒๙ วรรคสอง

ศาลแขวงพระนครใต้เห็นว่า จำเลยที่ ๒ ได้แย้งว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๖/๓ มาตรา ๒๒๗ และมาตรา ๒๒๗/๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๔ และมาตรา ๒๙ วรรคสอง ซึ่งเป็นการโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลแขวงพระนครใต้จะใช้บังคับแก่คดีขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับบทบัญญัติดังกล่าว จึงส่งคำโต้แย้งของจำเลยที่ ๒ ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง

- ๓ -

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับหนังสือส่งคำโต้แย้งนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง หรือไม่ เห็นว่า ศาลแขวงพระนครใต้ส่งคำโต้แย้งของจำเลยที่ ๒ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๖/๓ มาตรา ๒๒๗ และมาตรา ๒๒๗/๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๔ และมาตรา ๒๙ วรรคสอง ซึ่งบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวเป็นบทบัญญัติที่ศาลแขวงพระนครใต้จะใช้บังคับแก่คดี เมื่อจำเลยที่ ๒ โต้แย้งพร้อมด้วยเหตุผลว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินี้มาก่อน กรณีเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง จึงมีคำสั่งรับไว้พิจารณาวินิจฉัย

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำโต้แย้งของจำเลยที่ ๒ และเอกสารประกอบแล้วเห็นว่าคดีเป็นปัญหาข้อกฎหมายและมีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะพิจารณาวินิจฉัยได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง และกำหนดประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๖/๓ มาตรา ๒๒๗ และมาตรา ๒๒๗/๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๔ และมาตรา ๒๙ วรรคสอง หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง และมาตรา ๔ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๑ บททั่วไป โดยมาตรา ๓ วรรคสอง บัญญัติว่า “รัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล องค์กรอิสระ และหน่วยงานของรัฐ ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และหลักนิติธรรม เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความผาสุกของประชาชนโดยรวม” และมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ปวงชนชาวไทยย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญเสมอกัน”

มาตรา ๒๙ วรรคสอง เป็นบทบัญญัติในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย บัญญัติว่า “ในคดีอาญา ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด และก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้”

- ๕ -

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามีการปรับปรุงกฎหมายลักษณะพยานหลักฐาน
ครั้งสำคัญในปี ๒๕๕๑ หลายมาตรา โดยมีเหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับ
พยานหลักฐานให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม และการพัฒนา
ด้านเทคโนโลยีของประเทศในปัจจุบัน เพื่อแก้ไขปัญหาความไม่ชัดเจนและขัดแย้งเกี่ยวกับ
การรับฟังพยานหลักฐาน ทั้งในส่วนของความหมายของพยาน บทตั้งพยาน และการชั่งน้ำหนัก
พยานหลักฐาน โดยเฉพาะการรับฟังพยานบอกเล่ามีข้อยกเว้นให้การรับฟังพยานมีความยืดหยุ่น
มากขึ้น บทบัญญัติมาตรา ๒๒๖/๓ มาตรา ๒๒๗ และมาตรา ๒๒๗/๑ อยู่ในภาค ๕
พยานหลักฐาน หมวด ๑ หลักทั่วไป มาตรา ๒๒๖/๓ กำหนดหลักการของการรับฟังพยานบอกเล่า
วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ข้อความซึ่งเป็นการบอกเล่าที่พยานบุคคลได้นำมาเบิกความต่อศาลหรือที่บันทึก
ไว้ในเอกสารหรือวัตถุอื่นใดซึ่งอ้างเป็นพยานหลักฐานต่อศาล หากนำเสนอเพื่อพิสูจน์ความจริงแห่งข้อความ
นั้น ให้ถือเป็นพยานบอกเล่า” วรรคสอง บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ศาลรับฟังพยานบอกเล่า เว้นแต่
(๑) ตามสภาพ ลักษณะ แหล่งที่มา และข้อเท็จจริงแวดล้อมของพยานบอกเล่าที่เชื่อว่าพิสูจน์
ความจริงได้ หรือ (๒) มีเหตุจำเป็น เนื่องจากไม่สามารถนำบุคคลซึ่งเป็นผู้ที่ได้เห็น ได้ยิน หรือทราบ
ข้อความเกี่ยวในเรื่องที่จะให้การเป็นพยานนั้นด้วยตนเองโดยตรงมาเป็นพยานได้ และมีเหตุผลสมควร
เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมที่จะรับฟังพยานบอกเล่า” และวรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาล
เห็นว่าไม่ควรรับไว้ซึ่งพยานบอกเล่าใด และคู่ความฝ่ายที่เกี่ยวข้องร้องคัดค้านก่อนที่ศาลจะดำเนินคดี
ต่อไป ให้ศาลจดยางานระบุนาม หรือชนิดและลักษณะของพยานบอกเล่า เหตุผลที่ไม่ยอมรับ
และข้อคัดค้านของคู่ความฝ่ายที่เกี่ยวข้องไว้ ส่วนเหตุผลที่คู่ความฝ่ายคัดค้านยกขึ้นอ้างนั้น ให้ศาลใช้
ดุลพินิจตกลงไว้ในรายงานหรือกำหนดให้คู่ความฝ่ายนั้นยื่นคำแถลงต่อศาลเพื่อรวมไว้ในสำนวน”
มาตรา ๒๒๗ กำหนดมาตรฐานการพิสูจน์ในคดีอาญา วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ให้ศาลใช้ดุลพินิจวินิจฉัย
ชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานทั้งปวง อย่าพิพากษาลงโทษจนกว่าจะแน่ใจว่ามีการกระทำผิดจริงและจำเลย
เป็นผู้กระทำความผิดนั้น” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อมีความสงสัยตามสมควรว่าจำเลยได้กระทำความผิด
หรือไม่ ให้ยกประโยชน์แห่งความสงสัยนั้นให้จำเลย” และมาตรา ๒๒๗/๑ กำหนดหลักการชั่งน้ำหนัก
พยานหลักฐาน วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการวินิจฉัยชั่งน้ำหนักพยานบอกเล่า พยานขัดทอด พยานที่
จำเลยไม่มีโอกาสถามค้าน หรือพยานหลักฐานที่มีข้อบกพร่องประการอื่นอันอาจกระทบถึงความน่าเชื่อถือ

ของพยานหลักฐานนั้น ศาลจะต้องกระทำด้วยความระมัดระวัง และไม่ควรเชื่อพยานหลักฐานนั้นโดยลำพัง เพื่อลงโทษจำเลย เว้นแต่จะมีเหตุผลอันหนักแน่น มีพฤติการณ์พิเศษแห่งคดี หรือมีพยานหลักฐาน ประกอบอื่นมาสนับสนุน” และวรรคสอง บัญญัติว่า “พยานหลักฐานประกอบตามวรรคหนึ่ง หมายถึง พยานหลักฐานอื่นที่รับฟังได้ และมีแหล่งที่มาเป็นอิสระต่างหากจากพยานหลักฐานที่ต้องการ พยานหลักฐานประกอบนั้น ทั้งจะต้องมีคุณค่าเชิงพิสูจน์ที่สามารถสนับสนุนให้พยานหลักฐานอื่น ที่ไปประกอบมีความน่าเชื่อถือมากขึ้นด้วย”

การรับฟังพยานหลักฐานในคดีอาญามีหลักการสำคัญว่าพยานหลักฐานทุกชนิดที่มีคุณสมบัติ บังชี้ถึงข้อเท็จจริงในคดียอมรับฟังเป็นพยานหลักฐานในคดีนั้นได้ โดยพยานหลักฐานใดจะรับฟังได้เพียงใด ขึ้นอยู่กับคุณค่าในเชิงพิสูจน์ข้อเท็จจริงของพยานหลักฐานชนิดนั้น ถ้ามีคุณค่าเชิงพิสูจน์ข้อเท็จจริงมาก พยานหลักฐานนั้นจะรับฟังได้มาก ถ้ามีคุณค่าเชิงพิสูจน์ข้อเท็จจริงน้อยพยานหลักฐานนั้นอาจถูกตัด ออกไป บทบัญญัติมาตรา ๒๒๖/๓ มาตรา ๒๒๗ และมาตรา ๒๒๗/๑ เป็นเครื่องมือในการค้นหา ความจริงในคดีอาญา ที่กำหนดให้ศาลเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการพิสูจน์ความจริง และเพื่อประโยชน์ แห่งความยุติธรรมศาลมีอำนาจใช้ดุลพินิจในการแสวงหาข้อเท็จจริงให้ได้ใกล้เคียงความจริงมากที่สุด การรับฟังพยานหลักฐานและบทตัดพยานจึงมีได้เคร่งครัด ศาลสามารถรับฟังพยานวัตถุ พยานเอกสาร หรือพยานบุคคลที่สามารถพิสูจน์ความผิดหรือความบริสุทธิ์ของจำเลยในคดีอาญาได้แม้เป็นพยานบอกเล่า ก็ตาม โดยมีหลักการสำคัญที่เป็นข้อห้ามในการรับฟังพยานหลักฐานว่า ห้ามมิให้ศาลรับฟังพยานหลักฐาน ที่เกิดจากการจงใจ มีค้ำมั่นสัญญา ขู่เชิญ หลอกลวง หรือโดยมิชอบประการอื่นเท่านั้น

สำหรับพยานบอกเล่าอาจอยู่ในรูปของพยานบุคคล พยานเอกสาร หรือพยานวัตถุก็ได้ แต่ต้องแสดงถึงคำกล่าวของประจักษ์พยานที่ได้กระทำไว้นอกศาลและนำมาใช้เป็นพยานหลักฐาน ในศาลโดยที่ไม่ได้นำตัวประจักษ์พยานมาเบิกความต่อศาลโดยตรง อย่างไรก็ตาม โดยสภาพของพยานบอกเล่า มีข้อบกพร่องหรือข้อจำกัดเนื่องจากภาษามนุษย์ไม่สามารถสื่อสารได้สมบูรณ์ อาจมีความคลาดเคลื่อน ขาดเกินหรือเบี่ยงเบน น้ำหนักของพยานบอกเล่าจึงไม่มั่นคง มาตรา ๒๒๖/๓ จึงห้ามมิให้ศาลรับฟัง พยานบอกเล่า แต่มีได้ห้ามรับฟังอย่างเคร่งครัด ยังมีข้อยกเว้นไว้ว่าหากเป็นกรณีตามสภาพ ลักษณะ แหล่งที่มา และข้อเท็จจริงแวดล้อมของพยานบอกเล่าที่น่าเชื่อว่าจะพิสูจน์ความจริงได้ หรือมีเหตุจำเป็น เนื่องจากไม่สามารถนำบุคคลซึ่งเป็นผู้ที่ได้เห็น ได้ยิน หรือทราบข้อความเกี่ยวในเรื่องที่จะให้การ

- ๖ -

เป็นพยานนั้นด้วยตนเองโดยตรงมาเป็นพยานได้ และมีเหตุผลสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมที่จะรับฟังพยานบอกเล่า นั้น ให้ศาลรับฟังพยานบอกเล่าได้ นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้คู่ความฝ่ายที่เกี่ยวข้องร้องคัดค้านในกรณีที่ศาลเห็นว่าไม่ควรรับไว้ซึ่งพยานบอกเล่าใด อันเป็นการให้สิทธิคู่ความคัดค้านการรับฟังพยานบอกเล่าของศาลได้ และเนื่องจากสภาพของพยานบอกเล่าที่มีน้ำหนักไม่มั่นคงและคุณค่าเชิงพิสูจน์ข้อเท็จจริงน้อย มาตรา ๒๒๗/๑ จึงบัญญัติเน้นย้ำให้ศาลจะต้องรับฟังพยานบอกเล่าด้วยความระมัดระวังยังไม่ควรเชื่อพยานบอกเล่านั้นโดยลำพังเพื่อลงโทษจำเลย เว้นแต่จะมีเหตุผลหนักแน่น มีพฤติการณ์พิเศษแห่งคดี หรือมีพยานหลักฐานประกอบอื่นมาสนับสนุน สอดคล้องกับหลักการรับฟังและชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานในคดีอาญาเพื่อคุ้มครองจำเลยตามมาตรา ๒๒๗ ที่บัญญัติให้ศาลใช้ดุลพินิจวินิจฉัยชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานทั้งปวง อย่าพิพากษาลงโทษจนกว่าจะแน่ใจว่ามีการกระทำผิดจริงและจำเลยเป็นผู้กระทำความผิดนั้น หากศาลยังมีข้อสงสัยตามสมควรว่าจำเลยได้กระทำความผิดหรือไม่ ให้ยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้จำเลย ดังนั้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๖/๓ มาตรา ๒๒๗ และมาตรา ๒๒๗/๑ เป็นบทบัญญัติที่วางหลักการรับฟังและชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานในคดีอาญาไว้อย่างชัดเจน เป็นไปในทิศทางเดียวกันเพื่อประโยชน์ในกระบวนการค้นหาความจริงในคดีอาญา บทบัญญัติแห่งกฎหมายทั้งสามมาตราดังกล่าวจึงเป็นไปตามหลักนิติธรรม ใช้บังคับแก่คู่ความทุกฝ่ายอย่างเท่าเทียมกัน โดยให้ความคุ้มครองคู่ความในการต่อสู้คดีได้อย่างเต็มที่ มิได้เป็นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล มิได้ละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคล อีกทั้งมิได้เป็นบทบัญญัติที่มีลักษณะเป็นการสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยมีความผิดก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลได้กระทำความผิด

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๖/๓ มาตรา ๒๒๗ และมาตรา ๒๒๗/๑ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๔ และมาตรา ๒๙ วรรคสอง

- ๗ -

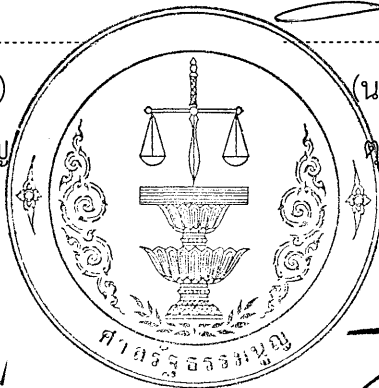
(คำวินิจฉัยที่ ๑๖/๒๕๖๓)

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนพดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ